

— А мисли ли нѣкой съединението безъ войнѣ? Колко лаявны сѣ тѣзи, които така могатъ да мислятъ! Или, ако кажемъ че може и това да ся мисли; то така ли ся дѣйствува за съединение безъ войнѣ? Сега, позволѣте ми да кажѣ нѣщо въ кратко за по-напрѣжнитѣ ви доводи. Нѣкога ся опълчяваше България за свободѣтъ си, но тамъ ся неизлагаше цѣль народъ, опълчявахъ ся нѣколко само хора, обрѣчени на самопожертвование, хора каквито сега нѣма да ги намѣришь; а не трѣба да ся испуща изъ видъ и какво извършвахъ тѣзи достойни за безсмъртне хора! Сега, казувате, все по-друго е — да, В. Прѣство можете да знаете това по-добрѣ, защото епархията ви припада въ тѣзи мѣста, дѣто отъ двѣ години на самъ окрузитѣ сѣ обявени въ обсадно положение и ные двѣ разбойнически чети отъ по двадесять души не сме могли да усмиримъ. . .

— Вы много мрачно описвате положението ни.

— Не мож да защищавамъ сънищата и блънуванията на хора маломыслящи. Азъ познавамъ че положението ни е лошо; но отъ всичко това най-лошо е нечистотѣтъ на поводѣтъ за съединение ужъ; а то, за ново порабощение. Знамъ азъ, или поне мислѣхъ да знамъ, изворѣтъ отъ кждѣ проистия и на що ся стреми това движение за съединение. Има хора които бързатъ, искатъ да ся воспользуютъ отъ положението днесъ, когато съединението въ народѣтъ е още между мисль и сновидѣние: искатъ да ни впрегнѣтъ като волове въ яремъ, за нинѣ ползъ да оремъ.

— А че съединението зло ли е и зло ли ще произлѣзе отъ него?

— Никой не казва че съединението е зло. То е добро и старанието за него е гражданска доблестъ, добродѣтель народна; но глупаво е за едно сумнително добро да правишь едно очевиднѣо зло: не е простено да крадешъ за да правишь мылостыниѣ, да грабишь отъ народѣтъ за да му правишь хапры и мѣнастры; позорно е да търгувашъ за себе си съ народнитѣ чувства, съ народнитѣ интереси.

— Чини ми ся че прѣрѣканията ви по този поводъ нѣматъ сериозны основания.

— Печалнитѣ резултаты, които може да има за странѣтъ една таквазъ коварна система на дѣйствие, гибелнитѣ слѣдствия които непремѣнно ще сполѣтятъ българскый народъ сѣ